

вень його виконання 99,5%, найнижчим ОТГ – 93,7%. Так ж ситуація у сфері видатків на культуру і мистецтво. Рівень виконання ОТГ 93,7% (найнижчий), обласним бюджетом 99,7% (найвищий).

Що стосується видатків на фізичну культуру та спорт, то рівень виконання був наступним: ОТГ – 91,4%, райони – 97,6%, міста обласного значення – 98,2%, обласний бюджет – 99,7%.

Висновки. В Україні, на відміну від провідних країн світу, наразі недостатньо напрацьована співпраця з недержавним сектором, із благодійними та релігійними організаціями. Тому основне навантаження лежить на бюджетах різних рівнів.

На нашу думку, пріоритетом у процесі вітчизняної системи соціальних послуг є роздержавлення соціальної сфери. Це стане можливим через децентралізацію соціальних послуг, детальний підбір постачальників послуг усіх форм власності, залучення громадських, приватних і благодійних організацій на конкурсних засадах. Що забезпечить зменшення нерівності громадян у доступі до соціальних, медичних, освітніх та інших служб, їх територіальне наближення до місця проживання людини.

1. Зведені бюджети Волинської області за 2014-2017 рр. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.finance.voladm.gov.ua/>.

*УДК 657.9.517

Голячук Н.В., к.е.н., доцент

Голячук С.Є., к.с.-г.н., доцент

Луцький національний технічний університет

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ З ВИКОРИСТАННЯМ БАЛЬНОЇ ОЦІНКИ

У статті розраховані показники фінансового стану лісогосподарських підприємств, проведена їх інтегральна оцінка.

Ключові слова: лісове господарство, підприємство, фінансовий стан, фінансова звітність.

* Голячук Н.В., Голячук С.Є.

Holyachuk N., Holyachuk S.

ANALYSIS OF THE FINANCIAL STATE OF FOREST AGRICULTURAL ENTERPRISES USING A BALANCE ESTIMATION

In the article the indicators of the financial condition of forest enterprises are calculated, their integral estimation is carried out.

For the analysis of the financial condition of forest enterprises, a methodology developed by S Ivakhnenkov was used. in the monograph "Computer Audit: Control Techniques and Technologies". According to this method, indicators are calculated: liquidity, financial stability, business activity and profitability, using the financial statements of the enterprise. The author proposed an algorithm of actions, where each calculated index of the financial state of the enterprise, and a certain trend, assign a certain number of points based on the marginal values of the indicators. The financial ratios are calculated over two years and compared. The calculated scores for all coefficients are summed up and the overall financial status of the enterprise is determined based on the developed scale.

Using the proposed methodology for determining the financial condition of the enterprise, the calculations of the financial condition of the State Enterprise Volodymyr-Volynsky Forestry and the State Enterprise Manevitsky Forestry were performed. The calculations are presented in the tables.

As a result of the analysis, there are such conclusions:

1) For the period of 2014-2015, the Volodymyr-Volyn Forest Enterprise State Enterprise has been operating steadily, expanding its performance and, as a result, received 90 points. In the second explored period, 2015-2016, the financial position of the enterprise has deteriorated significantly. The integral indicator was 72 points. The financial condition of the company has changed from stable to critical. The management of the forestry enterprise needs to make every effort to improve its performance.

2) The financial condition of the State Enterprise Manevitsky Forestry is stable, but it is appropriate to pay attention to the problem indicators, assess their importance for the development of the enterprise and make sound management decisions for their growth.

Key words: forestry, enterprise, financial condition, financial reporting.

Голячук Н.В., Голячук С.Е.

АНАЛИЗ ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ ЛЕСОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ БАЛЛЬНОЙ ОЦЕНКИ

В статье рассчитаны показатели финансового состояния лесохозяйственных предприятий, проведена их интегральная оценка.

Ключевые слова: лесное хозяйство, предприятие, финансовое состояние, финансовая отчетность.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Аналіз фінансового стану підприємства проводиться на основі фінансової звітності. Такий аналіз допомагає виявити позитивні та негативні тенденції, дати узагальнену оцінку можливостей підприємства функціонувати у майбутньому та розраховуватися за своїми боргами.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Для аналізу фінансового стану лісгосподарських підприємств скористаємось методикою, розробленою та описаною Івахненковим С.В. в монографії «Комп'ютерний аудит: контрольні методики і технології». За цією методикою необхідно розрахувати показники ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності, використовуючи фінансову звітність підприємства (форма 1 «Баланс», та форма 2 «Звіт про фінансові результати»). Автор запропонував алгоритм дій, де кожному обчисленому показнику фінансового стану підприємства та визначеній тенденції присвоюють певну кількість балів на основі нормативних значень показників. Коефіцієнти фінансового стану розраховуються за два роки і порівнюються. Якщо розраховані коефіцієнти за базовий і наступний рік мають значення:

– більше, ніж гранично встановлене, і зростають, то присвоюється 9 балів;

– більше, ніж гранично встановлене, і зменшуються, то присвоюється 6 балів;

– менше, ніж гранично встановлене, і зростають, то присвоюється 3 бали;

– менше, ніж гранично встановлене, і зменшуються, то присвоюється 0 балів [1].

Розраховані бали за всіма коефіцієнтами підсумовуються та визначається загальний фінансовий стан підприємства на основі шкали, наведеної в табл. 1

Таблиця 1

Шкала для визначення фінансового стану підприємства [1]

Сума балів	Значення
121-130	Фінансовий стан підприємства дуже стабільний. Підприємство має достатню кількість високоліквідних активів, є фінансово незалежним, має високу оборотність активів і хороші показники рентабельності
73-120	Фінансовий стан загалом стабільний, проте потребує покращення. Доцільно звернути увагу на проблемні показники, оцінити їх важливість для підприємства
25-72	Фінансове становище підприємства критичне, основні показники не відповідають граничним значенням. Наявні тенденції погіршення фінансового стану
0-24	Негативна оцінка фінансового стану підприємства. Є великий ризик банкрутства

Цілі статті. Використовуючи методику інтегральної оцінки фінансового стану підприємства дослідити зміну фінансових показників та їх бальної оцінки для лісогосподарських підприємств Волинської обл.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Проведемо розрахунки фінансового стану лісогосподарських підприємств ДП «Володимир-Волинське лісове господарство» та ДП «Маневицьке лісове господарство», використовуючи запропоновану методику. Для цього необхідно розрахувати показники, використовуючи дані фінансової звітності [2] за два роки. Ми проведемо розрахунки для двох періодів (2014-2015 та 2015-2016 роки), і з'ясуємо, яким чином змінились показники діяльності підприємств.

Розпочнемо дослідження з аналізу фінансового стану з ДП «Володимир-Волинське лісове господарство» (табл.2).

Таблиця 2

Фінансові показники діяльності
ДП «Володимир-Волинське лісове господарство»

Показник фінансового стану підприємства (нормативне значення показника)	Розраховані коефіцієнти		Бали	Розраховані коефіцієнти		Бали
	2014	2015		2015	2016	
Коефіцієнт покриття (2)	2,25	3,87	9	3,87	3,36	6
Коефіцієнт швидкої ліквідності (1)	0,26	0,70	3	0,70	0,39	0
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (0,2)	0,02	0,33	3	0,33	0,21	6
Коефіцієнт автономії (0,5)	0,70	0,84	9	0,84	0,78	6
Коефіцієнт фінансової стабільності (1)	1,45	3,58	9	3,58	2,90	6
Коефіцієнт зовнішньої заборгованості (0,5)	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
Коефіцієнт оборотності активів (2)	0,55	0,70	3	0,70	0,68	0
Коефіцієнт фондівдачі (0)	0,71	0,94	9	0,94	0,92	6
Коефіцієнт оборотності виробничих запасів (6)	3,07	3,33	3	3,33	3,52	3
Тривалість погашення дебіторської заборгованості (<30 днів)	13,88	9,48	9	9,48	9,56	6
Тривалість погашення кредиторської заборгованості (<30 днів)	44,63	17,61	3	17,61	15,20	9
Рентабельність залученого капіталу (10%)	23,39	37,15	9	37,15	8,04	6
Рентабельність активів (10%)	11,59	21,82	9	21,82	20,61	6
Рентабельність продажу (10%)	20,95	31,14	9	31,14	29,60	6
Чиста рентабельність підприємства (10%)	1,06	10,77	3	10,77	5,02	6
РАЗОМ	-	-	90	-	-	72
Висновки	Фінансовий стан загалом стабільний, проте потребує покращення. Доцільно звернути увагу на проблемні показники, оцінити їх важливість для підприємства		Фінансове становище підприємства критичне, основні показники не відповідають граничним значенням. Наявні тенденції погіршення фінансового стану.			

*Власні розрахунки на підставі даних фінансової звітності підприємства [2].

Коефіцієнт покриття підприємства значно перевищує граничну норму. Але якщо за період 2014-2015 роки років він мав досить

велике значення і збільшувався, за що отримав оцінку 9 балів, то в наступному досліджуваному періоді він зменшився і отримав 6 балів. Коефіцієнт швидкої ліквідності має досить низьке значення, відносно граничного, але якщо в першому періоді він збільшувався, то в 2016 році зменшився з 0,70 до 0,39 і отримав 0 балів. Коефіцієнт абсолютної ліквідності тільки у 2015 році перевищив гранично допустиму норму показника 0,2 і отримав за це 3 бали, а в наступному році зменшився і отримав 6 балів.

Бальна оцінка показників фінансової стійкості ДП «В-Волинського лісового господарства» змінилася за рахунок зменшення балів за зміну коефіцієнтів автономії та фінансової стабільності з 9 до 6. Коефіцієнт зовнішньої заборгованості дорівнює нулю, це значить, що підприємство немає заборгованості по довгострокових кредитах.

Коефіцієнт фондвіддачі характеризує як використовуються на підприємстві основні засоби. На підприємстві цей показник дуже низький, а це означає, що на кожную вкладену гривню вироблено продукції на 0,71-0,96 грн. Оскільки, нормативного значення цей показник не має, тому якщо він зростає, то отримує 9 балів, а якщо зменшується, то 6 балів.

Серед бальних оцінок показників ділової активності бали коефіцієнта оборотності виробничих запасів залишилися без змін. Тривалість погашення дебіторської заборгованості в 2015 та 2016 роках складає 10 днів при нормативному показнику – 30 днів. Це означає, що гроші отримані від покупців швидше обертаються та вкладаються у виробництво. Тривалість погашення кредиторської заборгованості в абсолютних показниках теж значно знизилось: від 45 днів у 2014 році до 18 днів в 2015 році – результат 3 бали, оскільки в 2014 році період погашення кредиторської заборгованості становив 45 днів, що значно вище нормативного показника. В 2016 році тривалість погашення кредиторської заборгованості становила 16 днів, і результат – 9 балів.

Далі перейдемо до визначення балів за показниками рентабельності діяльності підприємства. Нормативні значення показників рентабельності повинні перевищувати 10%. У періоді 2014-2015 роки рентабельність залученого капіталу, активів та продажів значно перевищувала нормативне значення і отримала по 9 балів. І

тільки чиста рентабельність підприємства залишилась на рівні 3 балів, хоча при цьому показник в 2015 році зріс до 10,77% у порівнянні з 2014 роком, де він був 1,06%. Збільшення цього показника свідчить про зростання ефективності господарської діяльності підприємства. Але в 2016 році показники рентабельності на підприємстві знизились всі, що вплинуло на бали – 6 балів.

Отже, за період 2014-2015 роки підприємство працювало стабільно, нарощувало показники своєї діяльності і, як результат, отримало 90 балів. В другому досліджуваному періоді 2015-2016 роки фінансове становище ДП «Володимир-Волинське лісове господарство» значно погіршилося. Інтегральний показник становив 72 бали. Фінансовий стан підприємства змінився з стабільного на критичний. Керівництву лісгосподарського підприємства необхідно докласти максимум зусиль, щоб покращити показники своєї діяльності.

Далі проаналізуємо фінансові показники розвитку ДП «Маневицьке лісове господарство» та їх оцінку за балами (табл.3).

Вже з перших рядків табл. 3 бачимо, що показники ліквідності підприємства в 2014-2015 роках значно перевищили нормативні значення і як результат отримали 9 балів за всіма позиціями. В 2015-2016 роках ці показники знизились і отримали по 6 балів. Особливо змінився показник абсолютної ліквідності. Він зменшився з 1,93 до 0,50. На цю зміну вплинуло значне зменшення розміру грошових коштів на рахунках підприємства.

Умовою й гарантією виживання та розвитку будь-якого підприємства є його фінансова стабільність. Коефіцієнти автономії та фінансової стабільності ДП «Маневицьке ЛГ» за перший період перевищили нормативні значення, і як результат, отримали по 9 балів. За другий період вони знизилися, на невеликий відсоток, і отримали по 6 балів.

Коефіцієнт зовнішньої заборгованості підприємства дорівнює нулю, отже, підприємство не має кредитів і не залежить від зовнішніх інвесторів.

Ділова активність підприємства у фінансовому аспекті проявляється, насамперед, у швидкості обороту його коштів. Серед бальних оцінок показників ділової активності зміни відбулися за всіма позиціями.

Таблиця 3

Фінансові показники діяльності
ДП «Маневицьке лісове господарство»

Показник фінансового стану підприємства (нормативне значення показника)	Розраховані коефіцієнти		Бали	Розраховані коефіцієнти		Бали
	2014	2015		2015	2016	
Коефіцієнт покриття (2)	3,05	5,08	9	5,08	4,77	6
Коефіцієнт швидкої ліквідності (1)	1,06	2,81	9	2,81	1,37	6
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (0,2)	0,60	1,93	9	1,93	0,50	6
Коефіцієнт автономії (0,5)	0,83	0,91	9	0,91	0,89	6
Коефіцієнт фінансової стабільності (1)	2,20	6,57	9	6,57	6,04	6
Коефіцієнт зовнішньої заборгованості (0,5)	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
Коефіцієнт оборотності активів (2)	1,07	0,69	0	0,69	0,56	0
Коефіцієнт фондівдачі (0)	1,53	1,08	6	1,08	0,90	3
Коефіцієнт оборотності виробничих запасів (6)	8,51	6,17	6	6,17	3,30	6
Тривалість погашення дебіторської заборгованості (<30 днів)	5,32	7,76	6	7,76	3,55	9
Тривалість погашення кредиторської заборгованості (<30 днів)	5,59	4,38	9	4,38	2,01	9
Рентабельність залученого капіталу (10%)	15,80	21,81	9	21,81	1,52	6
Рентабельність активів (10%)	28,91	11,40	6	11,40	14,01	9
Рентабельність продажу (10%)	26,96	38,99	9	38,99	25,15	6
Чиста рентабельність підприємства (10%)	6,56	23,41	3	23,41	9,75	6
РАЗОМ	-	-	99	-	-	87
Висновки	Фінансовий стан загалом стабільний, проте потребує покращення. Доцільно звернути увагу на проблемні показники, оцінити їх важливість для підприємства		Фінансовий стан загалом стабільний, проте потребує покращення. Доцільно звернути увагу на проблемні показники, оцінити їх важливість для підприємства			

*Власні розрахунки на підставі даних фінансової звітності підприємства [2].

Коефіцієнт оборотності активів має низьке значення на протязі всього досліджуваного періоду, тому його оцінка – 0 балів. Коефіцієнт фондівдачі теж низький за весь період: на кожен гривню, вкладену в основні засоби припадає від 1,54 грн. (2014 р.) до 0,90 грн. (2016 рік) реалізованої продукції. Внаслідок зменшення коефіцієнта фондівдачі бальна оцінка зменшилася з 6 до 3.

Тривалість погашення як дебіторської так і кредиторської заборгованості на підприємстві зменшилась. Це значить, що розраховуватись за своїми боргами підприємства можуть на протязі короткого терміну часу.

Рентабельність залученого капіталу в 2014 та 2015 роках перевищувала нормативний показник у 10%, тобто, підприємство ефективно використовувало свій власний капітал. У 2016 році рентабельність значно знизилась і стала нижчою норми, тому бальна оцінка з 9 балів знизилась до 6. Рентабельність активів та продажів лісогосподарського підприємства також перевищила граничне значення 10% і відповідно отримала в першому періоді 6 балів, а в другому – 9 балів. Відбулась значна зміна чистої рентабельності підприємства: спочатку вона значно зросла, і перевищила норму, а на 2016 рік знову показала спад, що спричинило зміну оцінок з 3 балів до 6 балів.

Отже, в цілому фінансовий стан державного підприємства ДП «Маневицьке лісове господарство» стабільний (99 балів за період 2014-2015 роки та 87 балів за період 2015-2016 роки), але при цьому доцільно звернути увагу на проблемні показники, оцінити їх важливість для розвитку підприємства та прийняти виважені управлінські рішення для їх зростання.

Висновки. Провівши дослідження фінансового стану двох підприємств лісового господарства Волинської області, можемо зробити висновки, що запропонована методика бальної оцінки дозволяє дослідити зміну фінансових показників та їх інтегральні оцінки, порівнювати їх з попередніми значеннями, дозволяє виявити показники, які не відповідають нормативним.

1. Івахненко С.В. Комп'ютерний аудит: контрольні методики і технології / С.В. Івахненко / Монографія. – К.: Знання, 2005.- 286с.
2. Волинське обласне управління лісового та мисливського господарства. Фінансова звітність. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://lis.volyn.ua>.